

пентръ

МНШТЕ, ШИМЪ ШИ ЛИТЕРАТУРЪ.

№. 19.

Luni, 7. Maiu.

1845.

ЧЕВА ДЕСПРЕ ЛІМБАРЪМЪ НЕАСКЪ
ші анѣме деспре літератѣра поастрѣ
ші кѣлтѣра еі.

(Брмаре.)

Din пѣтѣрѣл ші рѣндѣл літерелор де
mine маі сѣс дпшѣрат се vede, кѣ еѣ din
пѣтѣрѣл 39 саѣ деі плаче кѣіва ші пре
ѣ ѿ ы ші ѣ а пѣтѣра дптрѣ літере, 43
а літерелор аша пѣміте ціріліче, де грѣ-
шѣтічїі пострїі пѣнѣ акѣма дптрѣвѣінда-
те, ам лѣсат афарѣ пре: п, у, ц, ѣ, іѣ, ѿ,
іа, а, д, х, ѣ, ѿ, ѣ. ші пе ѣ ѿ ѣ ѣ.

Прїчина пентръ кареа сокот де vine
а лѣса ачесте афарѣ din пѣтѣрѣл літере-
лор поастре е, кѣ ачесте маі тѣлт не дп-
греонеазѣ декѣт зшѣреазѣ літератѣра, ші
сѣнт дптрѣ адевр: „Entia multiplicata
vine necessitate,“ пентръ-кѣ фѣрѣ кѣт маі
пѣдѣнѣ скѣдере а грѣіріі дп лок де ѣ,
сѣ поате скріеа і; — дп лок де у = ѣ;
— дпсѣ ачі ші се паре, кѣ маі потрївіт
ар фї у, саѣ и латїн декѣт ѣ, пентръ кѣ
ачеста е алкѣтїт din ѿ гречесѣ, каре со-
кот кѣ павем чел лѣа де літерѣ пѣнѣ а-
вем алт сѣмп сімплѣ спре дпсѣмпареа
ачестїі топ; аш зїче дарѣ сѣ лѣсѣм пре
ѣ, ші сѣ лѣсѣм пре у, саѣ маі vine и ла-
тїн, каре ші аре формѣ маі фрѣтоасѣ. —

Да кѣі vine п, дп лок де ѿ, пентръ че пѣ
ші у, дп лок де ѣ? — Дп локѣл лѣі ц
се поате скріеа шт, ст, сч, пічі фолосе-
ште ачі аргѣментѣл ачела, кѣ маі vine ѿ
літерѣ декѣт доаѣ, маі vine маі пѣдѣне
трѣсѣрї декѣт маі тѣлте, кѣ да кѣі аша
аної дп локѣл тѣтѣрор літерелор пѣсѣпѣ-
тоаре, каре се афѣл ма дпчепѣтѣл кѣвіп-
телор, ші пентръ ачеста дп шїжлокѣл а-
честора пѣ се деспарт деолалтѣ, прекѣт
сѣнт: вр. гл. др. дп. кр. пр. спр, стр. ш.
а. тревѣе фѣкѣтѣ кѣте ѿ літерѣ. — Дп
локѣл лѣі ѣ се поате пѣне еа. — Ачеста
літерѣ ѣ маре копѣзіе не прїчїнѣ-
ште дп літератѣрѣ, пентръ кѣ дпкїпѣто-
рїі еі ѿ скріе шї знде тревѣе шї знде пѣ
тревѣе, ѣа зпїі сокот а аве еа лок шї дп
зпеле кѣвінте де рѣдѣчїнѣ ма сѣжршїт,
прекѣт дп: верѣѣ, тѣрѣѣ, пѣрѣѣ, рѣн-
дѣнѣ, стѣ ш. а. Ачестїа сѣнт славі грѣ-
шѣтічї, карїі пѣ штїѣ, кѣ дп лімба рѣтѣ-
неаскѣ пічі зп кѣвѣнт де рѣдѣчїнѣ пѣї,
каре сар сѣжршї дп ѣ, шї аша шї маі
сѣс дпсѣмпателе кѣвінте пѣ се сѣвѣжршесѣ
дп ѣ, чї дп е, шї еаѣ артїкѣлѣл пѣ ѿа,
чї аѿа, с. п. верѣе, верѣеаѿа, ш. а. —
Дп локѣл лѣі іѣ се поате лѣа іѣ; — дп
локѣл лѣі ѿ = ѿ; — дп локѣл лѣі іа ѿ
іа = еа саѣ іа. Ачеста дпкѣ пѣ пѣдѣнѣ

не скімосеште ортографіа, скріи́ндѣсе ꙗ́н лок de ea ла ꙗ́нчепѣтѣл кѣвѣнтелор, прекѣм: ꙗ́рѣвъ, ꙗ́рпѣ, ꙗ́пѣ, ꙗ́а, ꙗ́н лок de: еарѣвъ, еарпѣ, еапѣ, ea; ші ꙗ́рѣші ꙗ́н лок de e ꙗ́н шіжлокѣл кѣвѣнтелор, прекѣм: мѣнтѣи́щепе, мѣлѣи́щепе, покѣи́щепе, ш. а. ꙗ́н лок de: мѣнтѣештене, мѣлѣштене, покѣештете, ш. а., ші ꙗ́н лок de ea, ꙗ́а, ла сѣѣршітѣл кѣвѣнтелор, прекѣм: авѣѣи́а, вѣкѣрѣи́а, ачесті́а, ачеі́а, а скрѣи́а ш. а. ꙗ́н лок de авѣѣи́а, вѣкѣрѣи́а, ачесті́а, ачеі́а, а скрѣи́а ш. а. — ꙗ́нчѣс ші ачі вор зіче тѣлѣѣ, кѣ маі віне о літерѣ декѣт доаѣ? віне, пѣмаі дакѣі аша, апоі ші dīn аі, еі, іі, аѣ, оа, тѣ, тревѣе фѣкѣтѣ кѣте о літерѣ, апоі кѣте літере vom авѣ, лѣѣнд ші челе пѣнтрѣ ѣ фѣкѣте? ꙗ́н локѣл лѣі ꙗ́н пѣтем ші дѣпѣ фіреа лімвіі тревѣе сѣ скріем ꙗ́н, прекѣм се веде dīn ачесте кѣвѣнте: ꙗ́нпѣрѣкѣндѣвъ, ꙗ́нпѣрѣѣѣндѣвъ, ꙗ́нпѣрѣѣѣндѣѣне, — ꙗ́н ꙗ́н літерѣ алкѣтѣітѣ*) dīn і ші n, ші пѣнтрѣ ачѣеа грѣшеск чѣі че пѣінд пре ꙗ́н, ꙗ́н лок de in саѣ in латіn маі даѣ кѣтрѣ ꙗ́н тп n, каре нічі декѣт пѣі деліпсѣ, ші аша скріе ꙗ́н „ꙗ́н лок de ꙗ́н пѣмаі.**”) — ꙗ́н локѣл лѣі пѣтем скріеа кс; — ꙗ́н локѣл лѣі ѣ = пс; — ꙗ́н лок de ѣ = т; — ꙗ́н лок de ѣ = і саѣ в. —

Mie de літереле ачесте вѣѣт пѣміі,

*) Алкѣтѣітѣ, дела зпгѣрескѣл alkatott; пѣнтрѣ че пѣ копѣсѣ, орі дакѣ маі вреі кѣпѣсѣ, орі ꙗ́нтокмітѣ, орі ашезатѣ? Ped.

***) Токма аша тревѣе сѣ скріе ꙗ́н ші пѣ ꙗ́н, пѣнтрѣ кѣ алфелѣз казі Dга ꙗ́н контразічере, каре те ꙗ́нвоіші о скріе ꙗ́н лок de ѣ шт; ꙗ́н саѣ лѣат дела о време ꙗ́нкоаче ꙗ́н лок de ꙗ́н, пѣрѣндѣсе чѣва маі фѣртос, ꙗ́р вѣ токма аша mandarin kinez. Ped.

кѣ атѣта маі вѣртос, кѣ сѣпт кѣ еле фоарте dedat; ꙗ́нчѣс фіінд кѣ мі се вѣд а пѣ фі деліпсѣ, вѣкѣрос ле зік адіо, ші лѣвѣдѣ фіе а тоате фѣкѣторѣлѣі Dзеѣ, кѣ а стѣзі пѣмаі кѣт пѣ леам ексілат de овште тоѣі.

Челе 27 че леам ꙗ́нчѣснпат маі сѣс тревѣе ꙗ́нтрѣвѣіндате ꙗ́нѣлѣпѣенште, кѣ вѣгаре de самѣ ла фіреа лімвіі, кареі ꙗ́н гѣра попорѣлѣі пострѣ челѣі рѣтѣпеск, пѣлѣсѣндѣле афарѣ аколо знде ле пофтеште топѣл гѣрѣрѣі, саѣ скімѣѣндѣле зпа кѣ алта, пѣнтрѣ кѣ аша аѣ, саѣ фак аврѣліеніі, саѣ маѣедо-рѣтѣпніі, італіеніі, франѣззіі ші Dзеѣ маі штіе кѣѣі алѣіі, кѣ каріі поі доарѣ павем німік ꙗ́н прівінда лімвіі поастре, пѣлѣвѣѣѣндѣво ачѣаста дела еі, чі дела дѣлчеле поастре мѣте рѣтѣпне; de знде зрѣеазѣ кѣ а дѣпѣ о саѣ алтѣ оаре-каре вокалѣ пѣ тревѣе лѣсат афарѣ, прекѣм фак чѣі че скріе: поте, тоте, форте, ꙗ́н лок de поате, тоате, фоарте; — ꙗ́н локѣл лѣі г пѣ тревѣе пѣс ѣ, ꙗ́н драгѣ італіенімор; — ꙗ́нпѣнтеа лѣі г пѣ тревѣе пѣс і, кѣнд пѣ се кѣвіне, кѣнд адекѣ стѣ ла ꙗ́нчепѣтѣл кѣвѣнтелор рѣтѣпешті, дѣпѣ сѣпѣтоаре саѣ ліквідѣ копсѣпѣтоаре такар de се рѣспѣнде ка іе; п, е.: епѣре, кее, тѣшѣе, претеп ш. а. пѣ тревѣе скріс: іепѣре, кеіе, тѣшѣіе, пріетеп, ш. а. — ч пѣ тревѣе пѣс ꙗ́н локѣл лѣі ѣ; — т ꙗ́н локѣл лѣі ꙗ́н, кѣ алта ꙗ́н рѣѣ, geus v. malus; ші алта ꙗ́н рѣѣ, gīvūs v. fluvius; — дѣпѣ кѣт пеаѣ арѣтат ші D. Dr. Vasіч; — алта ꙗ́н ꙗ́рѣші а вѣрѣѣ, intrudere, ingerere; ші алтаі авѣрѣі*) aestivare, aestatem transigere; — нічі

*) А вѣра, кѣ зічет вѣратік пѣ вѣртііа. Ped.

се поате д дп тот локъл скѣмва кѣ ъ саѣ і, прекѣм сокот зпї че се vede шї дїп челе пѣпъ ачї деспре д zice. —

Форма латїнѣ дела romanї дппрѣтвѣтатъ, — дакъ не тѣї плаче — о пѣтем аша вїне дптревзїнда, ка шї чеаа цїрїлїкѣ пѣмїтѣ de маї сѣс, пентрѣ-кѣ сътпне сѣнт челе лїтере, сътпне сѣнт честе; дпсѣ кѣ ачесте дакъ врем сѣ скрїем, пентрѣ de а дпкѣпжївра скїмосала шї греотатеа, че нїар прїчїнзїо дп ортографїе треbbe сѣ маї фѣврїм кѣтрѣ челе че нї ле даѣ дпнїпте грѣмѣтїчїї, карїї нїор скрїс грѣмѣтїчї кѣ дѣпселе, кѣкте сѣнт делїпсѣ спре дпплїнїреа пѣтѣрѣлзї поѣтїт*), пентрѣ-кѣ сѣрогатѣл, каре лор афлат ачї грѣмѣтїчї пѣмаї че не scandalїzazъ. Mie, — kpededїm, — ашат вїне а kpede, кѣ а кѣ о кѣрловѣтѣрѣ деасѣпра, с. п. ^а дї ъ; шї іарѣш с кѣ о коадѣ дїп жос, с. п. ^с, дї д, ш. а., кѣм ар венї такар кѣї, каре кѣрѣаште вїне шї штїе, кареа вїедзїтоаре се кеатѣ воѣ, кал; шї кареа іарѣшї вѣлпе, епѣре, а kpede кѣнд ар делїнеа чїнева пре таблѣ орї хартїе зп кал, кѣрвїа пѣїндвї коарне ар zїче ачестаї воѣ; шї іарѣшї зп епѣре, кѣрвїа трѣгѣндвї зп кодоїѣ р zїче ачестаї вѣлпе; — кѣм ар венї, zїк, такар кѣї а kpede, кѣ калѣл кѣ коарне делїнеат дї воѣ; шї іарѣш епѣреле кѣ коадѣ пїпгѣлзїт дї вѣлпе, ашат вїне мїе а kpede, кѣ ^а, саѣ а, дї ъ, шї іарѣшї ^с дї д, ш. а. Афарѣ de ачеста дакъ пѣтем дп локъл лзї ъ, д, ш. а. сѣрогѣ, пентрѣ че пѣ шї дп локъл тѣтѣроп лїтерелор цїрїлїче, апої пѣ vom авѣ лїпсѣ

*) Ачеста фѣ пѣререа шї дорїнда рѣносатѣ. лзї Dr. de med. шї фїлософїе Basїle Non десѣлїтѣ дпдатѣ ла а. 1838. Ped.

а лѣа дела латїнї 20, прекѣм vedem кѣ ор лзат зпї грѣмѣтїчї, чї дестѣл не вор фї 4, зпа пентрѣ тоате 7 сѣпѣтоареле. *)

Ба доаѣ лїтере пѣмаї дпкѣ не пот фї деажѣнс дела латїнї пентрѣ de а сѣрога тѣтѣроп челор цїрїлїче алтеле. **)

Дїп формеле de маї сѣс чеа дїптѣї цїрїлїко-рѣмѣнеаскѣ мї се vede маї зшоарѣ, шї маї потрївїтѣ лїмвїї поастрѣ, пентрѣ кѣ о поате дпвѣда шї четї, шї поате дѣпѣ дѣпса скрїеа шї кѣцетѣрїле сале кѣ алдїї а ле дппѣртѣшї шї ачела, каре штїе пѣмаї лїмва рѣмѣнеаскѣ, кареа аѣ дпвѣцато дїп гѣра тѣмѣса: іарѣ чеа адоаоа romanеаскѣ дела латїнї дппрѣтвѣтатѣ, шї кѣ сѣрогат кѣрпїтѣ мї се vede пре гре шї лїмвїї поастрѣ кѣ тотѣл неатѣсѣратѣ, пентрѣ кѣ ка сѣ о поатѣ чїнева дпвѣда шї штї, шї сѣ се поатѣ прїп трѣпса кѣ алтѣл дпдѣлѣе, треbbe сѣ дпведе маї дптїї латїнеште, італїенеште, францѣзеште, хїспѣнеште, зпгѣреште, немѣеште, шї Dzeѣ тѣї штїе кѣм, ***) іарѣ каре штїе

*) Семпеле шї ачентѣадїїле че зрмеазѣ ачї дп манѣскрїпт, пѣ се афлѣ дп тїпографїа поастрѣ, шї kped кѣ нїчї дп зпа дїп ачесте патрїї; пентрѣ ачееа се тѣарѣ 6 рѣндѣрї.

**) Домпѣле пѣ е кѣ пѣгїндѣ сѣ ле фїї скрїс Дта ачестеа дптрадїнс, чї воїшї доар пѣмаї а дпкорда мїндїле асѣпра зпїї парадоксїї, спре адї скоате чїтїгорїї дїп кѣмпїт, спре аї пѣне ла оареш-каре провѣ. Ped.

***) Ба нїчї кѣм, чї сѣшї дпведе фїеш-каре пѣмаї граматїка лїмвїї сале тоатѣ шї фоарте вїне. Нѣшї вѣї пѣмї нїчї о пѣдїе дїп Езропа лѣмпїнатѣ, кареа фѣрѣ дпвѣцареа граматїчїї лїмвїї респектїве сѣшї фїе шїѣт скрїе лїмва регѣлат дп тоате пѣтѣрїле пѣмаї дїп авѣ шї пѣмаї кѣм аѣ сѣпто дела татѣ. Скрїсоареа есте шї еа о артѣ шї арта треbbe дпвѣцатѣ. Ped.

*)

пъмаі рѣтѣнеште, кѣт аѣ дѣвѣдат дела
маікъса, пѣі дѣ старе а о пѣте дѣвѣда,
кѣ атѣта маі пѣдѣн а скрѣа ортографѣче-
ште вѣне дѣпѣ дѣпса, пѣптрѣ-кѣ дѣн прѣ-
чѣна пѣкѣпшѣтѣнѣдѣі лѣтѣмор де маі сѣс,
шѣ чѣне мѣі шѣтѣ а кѣрора, пѣ поате нѣчѣ
дѣкѣт шѣтѣ зѣде ва скрѣа дѣ локѣл лѣі
ѣ, с. п. â, znde é, znde í, znde ó, znde u;
шѣ іарѣшѣі дѣ локѣл лѣі дѣ, znde a, znde
e, znde i, znde o, znde u, ш. а. — Дѣспре
а тѣеа, чеа сѣрогатѣ, гѣндѣаскѣ чѣне че,
шѣ кѣт дѣі плаче, шѣ Dzeѣ пѣ дее, ка сѣ
вѣпѣ фѣіі пѣдѣі рѣтѣнештѣі ла атѣта не
дѣпѣтѣлѣцѣре, кѣт сѣ пѣ се поатѣ дѣне
тодѣі де зѣа, карѣа лѣі маі пѣртѣнітоаре,
дѣн чѣле доаѣ, шѣ сѣ шѣі гѣндѣаскѣ кѣнд-
ва де а се апѣка де а тѣеа оаре-карѣа
форѣтѣ.

Пре міне де мар дѣтѣреа чѣнева „де
карѣа форѣтѣ а скрѣіерѣі сѣ се дѣнѣ дѣн
чѣле доаѣ?“ еѣ дрепѣт рѣспѣнс пѣ аш фѣі
дѣ старе аі да, чѣі аш пѣте пѣмаі сѣі а-
дѣк дѣпѣнте, кѣ фѣілософѣа дѣпѣрѣнѣ кѣ
міпѣа чеа сѣпѣтоасѣ не дѣваѣѣ, кѣ:
„дѣн доаѣ рѣле, карѣе пѣ се пот дѣкѣпѣж-
ра тотѣзѣна тѣрѣе алес чѣл маі мік,“
шѣ ачеаста аш пѣте пѣмаі дѣн прѣчѣна, кѣ
форѣтеле ачѣле амѣндоаѣ дѣптрѣ адевѣр
сѣпѣт рѣле пѣптрѣ поі.

Рѣ дѣі чеа дѣн тѣі дѣрѣлікѣ, пѣптрѣ кѣ
не момѣште шѣі не дѣче дѣн славѣст; рѣ
а доаоа чеа латѣнѣ, пѣптрѣ кѣ не амѣде-
ште шѣі не кѣфѣндѣ дѣн romanism (п. . . .
т) шѣі маі чеа: дѣпсѣ дѣн чѣла не маі
рѣтѣне пѣтѣнѣдѣ де а сѣпѣа кѣндѣва, іарѣ
дѣн чѣста нѣчѣі кѣнд; дѣн чѣла тѣреі не-
деждеа, кѣ де пѣ поі зѣрѣторѣі пѣстрѣі
іарѣ се вор дѣнтоарче дѣн сѣпѣл пѣдѣі,
іарѣ дѣн чѣста пѣ поате фѣі нѣчѣі недежде

de a se maі дѣнтоарче чѣнева вреодіноа-
рѣ. *) — Іскѣсѣнѣа фѣрадімор! не адеверѣа-
зѣ ачеаста. — Кѣдѣі пѣ сѣпѣт астѣзѣі, карѣі
дѣн Авратовѣчѣі, Дѣмітрѣвѣчѣі, Іоановѣчѣі, Кѣ-
рѣіловѣчѣі, Поповѣчѣі, Стефановѣчѣі ш. а. сѣв
пѣте де Аврѣтѣештѣі, Дѣмітрѣештѣі, Іоанѣештѣі,
Кѣрѣілѣештѣі, Попѣештѣі, Стефанѣештѣі ш. а.
сѣр дѣпторс дѣн славѣст дѣн сѣпѣл пѣдѣі,
се тѣртѣрѣсѣск, шѣі кѣ фѣпѣта адеверѣазѣ
кѣ сѣпѣт рѣтѣнѣі; dar dѣн romanism врепѣ
Ердѣлі, Феір, Mezeі, Молнар, Baradi, Пав-
ліні ш. а., карѣе сѣв пѣте рѣтѣнѣск Ар-
деLEAN, Алѣз, Кѣтѣпан, Мѣрарѣѣ, Орѣдан,
Пѣвѣлѣд ш. а. сѣр фѣі дѣпторс дѣн сѣпѣл
пѣдѣі, сѣѣ сѣр зѣче пѣмаі кѣі рѣтѣнѣ, зѣоа
ла амѣазѣзѣі кѣ лѣтѣна апрѣнсѣ сѣ кѣзѣтѣт
оаре афлават? **) — Есте да, — де чѣі
че кѣ зѣгѣа дѣн грѣмазѣі вор тѣгѣдѣі, кѣ
зѣѣ еі пѣс рѣтѣнѣі, чѣі кѣіар — прѣкѣт
шѣі пѣтеле дѣі аратѣ, кѣдѣі пѣ не пла-
че вом гѣсі. — Фѣрадіі пѣстрѣі іарѣшѣі чѣі
дѣн прѣндѣпѣте прѣн форма ачеаста кѣ га-
ліцістѣл пре лесне де тотѣл се дѣтѣракѣ,
прѣн че пѣдѣа не слѣвѣште. ***)

Пѣвѣнд ачѣсте ачѣі зѣсе фѣіштекарѣлѣ
ла дреапѣтѣ кѣтѣпѣпѣ, лѣзне се ва пѣте
хотѣрѣ дѣн амѣндоаѣ форѣтеле, ка доаѣ
рѣле, а адеце шѣі а дѣптрѣвѣнѣда де ачѣі

*) Ваі кѣтѣплѣт те дѣпѣлѣі Домѣвѣле! Че е маі
тѣре, шѣсе міліоане орѣі шѣсѣзѣчѣі міліоане?
Дѣта скрѣіпѣнд „вѣчѣі“ кѣдѣтѣшѣі пѣмаі ла сѣрѣі
шѣі ванато-зѣгѣрѣнѣі Дв.? Ped.

**) Дакѣ ворѣщѣі пѣмаі де Ардеал шѣі Зѣгарѣа,
аі чеа дрепѣтѣте; дѣпсѣ тѣрѣчѣі маі дѣпѣло.
Ped.

***) Фѣіі преа сѣгѣр кѣ те дѣпѣлѣі рѣѣ. Не Мол-
давѣ-Рѣтѣнѣі пѣ тѣрѣе сѣі жѣдекадіі пѣмаі
дѣн пѣртѣреа кѣторѣва маітѣдѣіторѣі, де карѣі
се афѣл ла тоате пѣдѣіле. Ped.

дпаинте ачеза, кареа і се ва vede маї мік рѣѣ, дѣпъ кѣт дп ва дндemna ізвіреа кѣ кареа дп кѣтрѣ паціеші, ші пофта де а дпѣпта дпфлоріреа, дпмѣлдіреа ші старторпчіеа ачестіа съ жѣдече деспре амѣпдоаѣ ачеле фортм.*)

Сѣпт каріі дефайтѣ възареа літерелор дпріліче дп лімба рѣтѣнеаскѣ, зікѣнд, кѣ ачеза кѣ вікленіе сар фі фѣкѣт, пентрѣ ачеза ка пріп трѣпселе кѣ тотѣл съ се стѣпгѣ лімба рѣтѣнеаскѣ. —

Дпкѣт аѣ дефѣйтѣторіі ачестіа дрепт жѣдече фіештекареле; еѣ дпсъ, нефінд прічіна възгріі літерелор ачестора дп лімба рѣтѣнеаскѣ, пріп еї дпайнте адѣсъ, дпкѣ адеверітѣ, ші пічі темѣндѣтѣ кѣ се ва пѣте кѣндѣва адевері, дефѣйтѣріі лор пѣ нот да крѣзѣтѣпт; ва дпкѣ ла ачеза гѣпдіре віп, кѣ челор че ор дпченѣт а скріеа рѣтѣнеште кѣ ачесте літере пічі дп мінте пѣ леаѣ фост стѣпцереа лімвїі рѣтѣнештї, чї дпкѣ дпн протівѣ кѣ тотѣл дпн кѣцет въз аѣ фѣкѣт ачеза, възѣнд кѣ ачесте сѣпт кѣ тѣлт маї фолосїтоаре пентрѣ рѣтѣпї, декѣт челе romane, еліне, ш. а. фінд модрѣл скріерїі кѣ дѣпселе маї зшор декѣт кѣ ачеле.***) А възпѣ самѣ дпн ачест, пѣ де дефѣйтаре, чї де ладѣѣ вреднїк, дндemn аѣ дптродѣс ші дп лімба славїанѣ (дпн кареа зїк шї дпн тѣлді а се фї възрѣт, дпн прічіна маї де ѣѣс апої шї дптрѣа поастрѣ) П. Кірїлѣ ачесте літере, че іарѣшї дакѣ се ва аде-

вері пѣтаї vom krede. — П. Кірїлѣ аѣ фост грек, че ліпсъ дарѣ аѣ авѣт а фѣзрї алте літере стрѣпне, ші пентрѣ че паѣ дптродѣс челе еліне дп лімба славїанѣ?*)

(Ва зрма.)

PRIMA DONNA.

О мїшкаре естраордїнарѣ се възѣ дптрѣо сѣарѣ дптрѣпѣл дпн челе маї прїндїпале оспелѣрї дпн Верона. Се формаѣ грѣмезї дп салѣ шї кіар пѣпѣ дп кѣрте; ворбеаѣ кѣ кѣлдѣрѣ. Шп стрейн ар фї крѣзѣт врео таре дптѣппларе політїкѣ; пентрѣ-кѣ ла ачест пород атѣт де пасїонат пентрѣ арте, девітѣл зпѣї кѣпѣтрѣед саѣ ісѣзѣїреа зпѣї опере сѣпт піцѣ motive д'зп інтерес аша де таре, ка ла пої скїмвареа зпѣї мїністерїѣ саѣ врео декларадїе де рѣсвоїѣ.

Дпсъ, нїмік пѣ ера маї тѣлт дп Верона декѣт кѣ Doamna Цїна, каре одатѣ фѣкѣсе петречереа четѣдѣї шї каре се депѣртасе дела театрѣ де маї тѣлді ані, се сѣїа. іарѣшї пе счепѣ. Нѣтмеле еї еша дпн тоате гѣрїме дпсодїт де епїтетѣрїме: diva, beneditta.

О таре тѣчере зрѣтѣ дѣпѣ ачест транспорт. Тодї ш'адѣптарѣ окїі кѣтре зп тѣпѣр каре інтрасе фѣрѣ а се адреса кѣтре нїмінеа, шї се арѣпкасѣ пе зп сѣзп жѣ-

*) Adїкѣ Dta legamї neđionalїtatea de 20 саѣ 27 септе тоарте! Ped.

**) Дп прївїпда ачеза історїеа пе лѣмїпѣ фортм віне, дпкѣт пѣ маї авеш трѣзвїпдѣ де іпотеѣе шї пѣррї зшоре. Ped.

*) П. Кірїл токта ачеза фѣкѣ, че претїнзї Dta. Словеле кїрїліене vede орї чїне, кѣ сѣпт челе гречедї дпмѣлдіте кѣ кѣтѣва пе каре ле череа топѣрїме пропрїе лімбеї словене векі шї — пѣ шїѣ пентрѣ че — чопліте маї прост. Амѣтѣрѣ амвеле алфавѣтѣрї. Ped.

мътате рѣпт че авѣа се маї цѣнеа свѣт дѣнствл.

Ера фрѣмос дар стрѣин. Лѣнгъ дѣнствл, не о масъ, дѣшї пѣсесе мантелѣ дѣфѣшѣрат пе савѣе, шї маѣна чеа дреаптъ дї ера аскѣнств дѣ сѣнѣл сѣѣ.

„Валтерно!“ дї стрїгъ оаре-чїне въ-тѣндѣл пе зѣтере. Ел пѣ се мїшкѣ; пѣмаї дѣшї дѣптоарсе окїї чеї марї шї пегрї кѣтре кадранѣл пѣндѣлѣлѣї.

„Дѣнкъ пѣ е времеа,“ зїсе ел; шї прї-вїреа са адѣдѣатъ зп мїнѣт, се дѣвѣлї іа-рѣш свѣт лѣнцїле цѣне а ле плеопелор сале.

„Чїне е ачест ом? дѣнтревѣ зп фран-цуз, каре ажѣнсеесе ла Верона де зп чеас. — Есте Валтерно дї рѣспѣнсерѣ? — О-фїдер? зїсе французѣл, прївїнд савѣа шї мѣствѣцїле тѣпѣрѣлѣї ом. — Нѣ, адѣогъ зп дїлетант. — Ън воїажор дѣпрежѣрѣл лѣмеї, зїсе алтѣл. — Ън фѣрїос, зп пѣвѣн, адѣогъ зп ал треїлеа депѣртѣндѣсе. — Поате кѣ пѣ е аша де пѣвѣн дѣпъ кѣм сокотїдї, зїсе чел дїнтѣїѣ каре ворѣсе; дар чїне поате шї адеврѣл? Ачѣаста е о історїе чїздѣт шї нїмїнї алтѣл дѣкѣт ел п'о поате повѣстї.“

Французѣл атїнс преа мѣлт де дѣфѣдїшарѣа лѣї Валтерно, лѣѣ зп інтерес фоарте маре шї дѣпїнтѣ кѣ дѣнтревѣрїле. Ънїї дї спѣсерѣ, кѣ е амантѣл дїсграціат ал каптатрїдеї Цїна, алдїї, кѣ е фѣрїчїтѣл амант ал дѣчесїї Р... „аскѣлтѣ, дї зїсе, дака вреї аша де мѣлт сѣл кѣноцїї. дѣчѣаркѣте сѣл фачї сѣ ворѣеаскѣ; поате кѣдї ва арѣта маї мѣлтѣ копѣїенцѣ дѣвѣт ла зп векїѣ прїетѣн, поате кѣдї ва дѣптоарче спателе фѣрѣ ацї рѣспѣнде, пѣнтрѣ-кѣ е вїзар, перегѣлат, пѣнѣелес, дар

п'аре рѣѣтате. Дѣпїнте де а дѣеѣвнї а-вѣа о інїмѣ преа маре. Дѣте, ворѣедеїї де Цїна. Дака одаѣт дѣл веї фаче сѣ по-вѣстеаскѣ, о сѣдї спѣе мѣлте; шї пѣ тре-вѣе дѣкѣт пе жѣмѣтате сѣ се креазѣ по-вѣстїрїле сале, пѣнтрѣ-кѣ нїчї кїар ел пѣ шїе че сѣ гѣндеаскѣ де вїада са.“

Французѣл се ашеѣт ла ачѣеаш масѣ кѣ Валтерно, шї акѣм вѣзѣ кѣ трѣсѣрїле лѣї пѣ ле дѣтѣлѣнѣе пѣнтрѣ дѣтѣїаш да-ѣтѣ, се дѣнтреѣа дѣ че епохѣ а вїедїї сале, сѣвѣнїреле ачѣствї ом трѣвѣе сѣл дѣкѣ, кѣнд Валтерно кѣ атѣта сїгѣранцѣ ка шї кѣнд л'ар фї пѣрѣсїт де о зї, се арѣлкѣ дѣ браѣеле лѣї пѣмїндѣл прїетѣнѣл сѣѣ, камарѣдѣл сѣѣ, скѣмпѣл сѣѣ Нѣта. — Ла ачѣст пѣте французѣл рѣсѣрї; гѣндї кѣ есте школар дѣ колецїїла дѣла Монтпелїе, шї стрѣнсе ла пїептѣл сѣѣ зп векїѣ соѣ а кѣрѣїа фїгѣрѣ шї ал кѣрѣїа пѣте се шѣер-сесе дїн меморїеа са; дар ал кѣрѣїа карак-тер ентѣсіаст шї трїст рѣмѣсесе пѣщѣре дїн інїмїле тѣѣвлор челор карѣл дѣтѣл-нїсерѣ одаѣтѣ.

„Мѣ гѣсецїї дѣствл де скїмѣват, зїсе кѣтре прїетѣнѣл сѣѣ, дѣпѣ челе дїнтѣїѣ дѣсѣѣтѣтоаре мїшкѣрї а дѣѣв інїмї каре гѣсеск зпа дѣнтр'алта доѣада зпѣї фѣрїчїрї пїѣрдѣте; дѣнтрїстарѣа шї воала м'аѣ дѣ-вѣтѣрѣнїт маї мѣлт дѣкѣт анїї. Нѣта дѣл дѣнтревѣ кѣ ачѣа дѣлїкатѣдѣл каре траѣе дѣкредѣреа фѣрѣ а о прѣтїнде. „Цїна, рѣ-спѣнде ел; шї зп зїмѣет інѣрнал мїшкѣ вѣза са чеа вѣщѣжїтѣ; Цїна е тоатѣ істо-рїеа меа.“

— Чїне е ачѣастѣ Цїна а кѣрїеа пѣ-те арѣ аїчї атѣта ехо?

— Нѣ кѣноцїї? зїсе Валтерно кѣ амѣ-рѣчѣне, есте дѣчѣса де Р...

Нѣма фѣкѣ о мишкаре де сѣрприсѣ.

Da, рѣспѣнсе Валтерно, соѣа дѣчелѣи де Р. . . . компатриотѣа дѣмитале. Наі азѣт кѣ с'а дѣсѣрат аічѣ кѣ о каптатрѣдѣ?

— Дѣа адеѣвр, акѣм 'мі адѣк амінте.

— Ціа, сѣрманѣа Цінетта, зісе Веронестѣа, аѣ лѣѣдат фѣрѣчіреѣа еі; еѣ дѣсѣ п'а крѣзѣт'о.

„Ера аша де фѣрѣмоасѣ алѣѣдатѣ, копѣлѣ, кѣпѣтѣнд дѣ тоате сѣрѣле дѣ театрѣ дѣла Верона, рѣземѣндѣш фѣрѣчіреѣа шѣ віѣада дѣ аплаѣделе зпѣі пѣѣлік, пе каре дѣ дѣкѣпта кѣ гласѣа еі чел маѣік, шѣ каре о дѣкѣпта кѣ транспортѣа аплаоделор сале; копѣлѣ аша де фѣрѣмоасѣ лаведере шѣ атѣт де дѣкѣпѣтѣтоаре ла азѣре дѣкѣт п'о пѣтеѣа чѣнеѣа ведеѣа шѣ азѣі де одаѣтѣ. Ох! де аі фѣі вѣзѣт'о арѣтѣндѣсе; маі дѣтѣіѣ рече шѣ фѣрѣмоасѣ ка о стаѣтѣ апѣікѣ; авсорѣѣнд дѣ прѣвіреѣа са тоаѣтѣ мѣлѣімеѣа тѣкѣндѣ шѣ 'пгѣлѣенѣндѣ! де аі фѣі вѣзѣт пѣрѣлеі' мішкѣндѣсе, вѣзѣлеі' трѣмѣрѣнд, пѣпѣтѣа сѣѣ вѣтѣнд ла чел дѣпѣтѣіѣ акорд! шѣ кѣм дѣдатѣ гласѣа сѣѣ, ешѣнд дѣ знде армоніоасе кѣрѣѣа дѣлче шѣ сопор, саѣ рѣсѣпа таре шѣ кѣ патѣмѣ! Глас череск, глас дѣп іад, мішка тоате ініміле, рѣсѣпѣнд дѣ тоате сѣфлетеле, рѣкорѣндѣле дѣ дѣлчеѣа мелодіе, саѣ кѣспѣндѣле фѣрѣ мілѣ прѣп акченте крѣде шѣ сѣѣшѣітоаре! Еѣ, ам вѣзѣт ачѣастѣ фѣмеѣе, ка зп лѣпѣтѣтор остенѣт де вѣрѣнда са, а се опрѣ, кѣ враѣеле атѣрпате, кѣ окіі стѣпшѣ: се пѣтеѣа азѣі рѣсѣфлареѣа са доѣорѣітоаре, ешѣнд перѣгѣлатѣ шѣ дѣпѣнсѣ дѣпѣтр'ачел гѣт гѣфѣнд; шѣ мѣлѣімеѣа ера аколо фѣрѣ пѣтере, фѣрѣ глас, авіѣ дѣдрѣспѣнд сѣ рѣсѣфле аерѣа. . Атѣпчѣ, ка дѣпѣтр'зп віс че се деѣдеапѣтѣ

чѣнеѣа прѣпѣтр'о ісѣѣкпѣре де тѣпет, пѣ ера дѣкѣт о сіпѣгѣрѣ стрѣгаре, зп сіпѣгѣр епѣѣсіаст; тѣпѣтра копѣлѣ зѣмѣѣе; мѣіміле сале трѣмѣрѣнд се дѣкѣрѣѣіша пе пѣпѣтѣа сѣѣ, шѣ лакрѣміле де фѣрѣчіре стрѣлѣчѣѣѣ пе ѣепеле сале челе плекате.“

Валтерно дѣшѣі плекѣ капѣа пе пѣпѣт. — „О іѣѣѣшѣ! зісе франѣезѣа, стрѣпѣгѣндѣі' мѣпа кѣ зп сіпѣтѣмент сіпѣпатѣк. — Ох! еѣ ера віѣада меѣа, рѣспѣнсе тѣпѣрѣа ом. А о ведеѣа шѣ а о аскѣлта, ера тоаѣтѣ вѣкѣрѣеѣа меѣа. Дѣпѣнте де еѣ зімеле теле кѣрѣѣеѣа трѣсте шѣ пе'пгрѣіѣте, трѣіам фѣрѣ патѣмѣ, фѣрѣ тѣрѣѣраре, фѣрѣ пѣлѣчерѣі; ам вѣзѣт'о, ам азѣт'о, шѣ зімеле теле трѣчѣѣѣа дорѣнд сеѣара, шѣ сеѣара дѣпѣлакрѣміле теле сіпѣѣеѣам кѣ сѣпѣт пѣскѣт пѣпѣтрѣ фѣрѣчіре. Чѣі малѣі се мѣраѣ де дѣпса, еѣ о вінекѣѣѣпѣтам дѣ секрет; еі авѣѣѣа пѣпѣтрѣ дѣпса епѣѣсіаст, сѣфлетѣа мѣѣѣ дѣ еѣ авѣѣа зп кѣлт; еѣ пѣ ера пѣпѣтрѣ дѣпшѣі дѣкѣт сеѣара зімелор лор, еѣ'мі ера зімеле теле дѣтреѣі. Ах! пѣ шѣі че есте ачѣе есістѣндѣ фадѣ шѣ монотонѣ дѣ каре трѣѣѣѣе чѣнеѣа фѣрѣ мішкаре дѣп пѣпѣтрѣ, фѣрѣ зѣмѣѣет шѣ сѣфѣрѣндѣ! Еѣ ера есістѣнда меѣа, шѣ мі с'а пѣрѣт кѣ ѣ фѣчѣреѣа де віне шѣ віне-кѣѣѣпѣтареѣа! Шѣ віѣада меѣа сѣ апрѣндеѣа ла прѣвіреѣа еі, шѣ сѣфлетѣа меѣѣа dormit шѣ трѣст се деѣѣпѣта епѣѣсіаст шѣ пѣтерпѣк ла дѣкѣпѣтѣтоареле акченте а ле гласѣлѣі еі. О крѣзі? Нічѣі одаѣтѣ мѣпа меѣа пѣ а стрѣпѣс пе а еі, шѣ крѣдеѣам кѣ прѣвіреѣа меѣа нічѣі одаѣтѣ пѣ дѣпѣлѣнісе пе а са, дар еѣ фѣкѣсе дѣ міне асѣел де мішкѣрѣі каре омоарѣ шѣ дѣѣѣѣѣтѣ; еѣ се фѣкѣ о трѣѣѣндѣ пѣпѣтрѣ міне. Трѣѣѣіа ка дѣ тоате сѣрѣле сѣ мі се деѣа фѣрѣчіреѣа дѣпзіѣа трѣкѣтѣ. Мѣ 'псѣмѣнѣсе Ціа? Стѣ-

моща амірърїи меле челїи фантастиче ажъ-
сесе пѣпъ ла еа! Шї сѡлетѣ еї де ар-
тіст, сѡлетѣ еї ентѣсіат шї поѣ а вісат
вреодатъ де ачела, каре дї ера датор плъ-
черїме шї мѣлцѣтїреле сале? N'am цїѣт'о
мѣлтѣ време; дар, стрейнъ vizaperie а de-
stїnаціеї меле! Ерам ферїчіт, дмї зїчеам
къ аморѣ славеї окѣпѣ тоатъ ініма са шї
къ нѣ маї ера лок дн еа пентрѣ алте па-
тїмї. Еа пѣпѣеа ла аплаосѣл зпелї мѣл-
цїмї ідолатре; еа рѣдеа ла о паролъ де
амор; нѣ авеам а мѣ teme de рївалї. Дѣ-
пѣ ферїчіреа де а о іѣвї, нѣ ера нїмїк маї
длѣкѣпѣтор декѣт ферїчіреа де а фї іѣвїт
де дѣнса; еѣ н'о пѣдѣждзіам, шї віне дн-
кредїнгат къ еа дшї келтѣеце тоатъ іні-
ма дн кѣпѣчеле сале, пе каре днтреїї
ле арѣпка пе сченѣ, еѣ рѣмѣпеам дн мѣл-
цѣтїреа къ еа а фѣкѣт се днфлореаскъ дн
тїке сімтїментѣл алес шї кѣрат ал зпелї
ферїчірї адеѣзрате. Дѣпѣ че дїам спѣс че-
ле дїпѣкїѣ вѣкѣрїї а ле меле пе пѣмѣпѣт,
п'о сѣдї ворѣеск нїчі де сгомощѣ че фѣкѣ
дн Верона аморѣл меѣ чел романеск пент-
трѣ Цїна, нїчі деспре стрейнеле тѣлтѣчїрї
че фїе-каре фѣчеа деспре тїне. Вѣлгѣл нѣ
ва прїчепе кїар одатъ чеаа че ретѣазѣ ко-
тѣпѣл віедїї, шї ка сѣ'шї рѣсѣзне къ нѣ
поате сѣ днцелѣагѣ, рѣде де ачеаста ка де
о nerozie, саѣ се тїрѣ ка де о пѣвзїне.

„Днтр'ачеаста, дої стрейнї карїї кѣлѣ-
торїаѣ де манїе пѣфїнд мѣлцѣтїдї нїчі дн-
трѣп лок, венїрѣ ла Верона. Чел маї тѣ-
пѣр, коптеле де С. . . сіп-їѣвїтор де прїп-
цїп, счентїк де топ, дндїндѣсе деспре тоа-
те, афарѣ де фрѣмѣсецеа са шї де мїж-

лоачеле сале д'а амѣдї. Чел маї вѣтрѣп,
дѣчеле де Р. . . фоарте егоїст, сѣтѣл де плъ-
черї, гата а фаче тот, а сакрїфіка тот, ка
сѣ'шї маї колорезе оаре-кѣт віада чеа зсѣа-
тѣ шї мѣрїндѣ че петречеа де зече анї.

„Нѣ ера ворѣа атѣпчї дн Верона, де-
кѣт де Prїma Donna. Непѣтѣнд а се фо-
лосї де дѣнса, чеї дої сенїорї ш'о пѣсерѣ
ла порок. Еа кѣзѣ дѣчелѣї де Р. . . Цїна
дшї рѣсе шї де дѣче шї де соартѣ. Дѣче-
ле фѣкѣ де рѣс ла тоатъ Верона. Сїп-
їѣвїреа і се атїнсе къ осевїре. О воїѣ авеа!
стрїгѣ ел днтр'о дїмїнеадѣ. Сеара еа фѣ
а лѣї; Цїна ера дѣчесѣ.

„Нѣ мѣ днтреѣа прїчіна каре о фѣкѣ
сѣ'шї скїмѣе ферїчіреа пентрѣ тїтѣл шї во-
гѣдїї; н'ам кѣпоскѣт'о нїчі одатѣ. Гѣп-
дїт'а къ'шї ва рїдїка маї сѣс опїнїа дака ва
днсодї о стрѣлѣчїре мїпчїноасѣ ла атѣта
стрѣлѣчїре солїдѣ шї реалѣ де каре о дн-
кѣпѣжѣра талантѣл еї? Авѣт'а слѣѣвїчѣпеа
де а се пѣпе маї пресѣс де ачеле фетелї
каре о аплаода шї кареї дореа соарта дн
секрет? Ваї! Еа ера маї мѣлт декѣт тоате,
шї преферї а девенї чеа маї де жос дн-
тре еле.

Верона пїердѣ серїле сале де петре-
чере. Нїде фрїгѣрї грозаве мѣ жертфїрѣ,
шї нѣ пѣтеам мѣрї декѣт ка сѣ сімѣ маї
віне крѣзїмїле іадѣлѣї. Барѣарѣл! мїа отрѣ-
вїт віада, шї ачеа фетее че ідолатреам,
ачеа фетее че респектам кїар дн віселе
меле челе маї дѣлчї, ера а лѣї, ера а лѣї
сіпѣгѣр; воїам сѣ тор.

(Ва зрѣма.)